

СТАНОВИЩЕ

от

проф., д-р. ДАНИЕЛА НИКОЛОВА БОБЕВА-ФИЛИПОВА,
ръководител катедра „Икономически науки“
Пловдивски университет, Паисий Хилендарски

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование . „Социални, стопански и правни науки“

професионално направление „Икономика“

докторска програма „Политическа икономия“

Автор: ЮЛИЯН ЕЛИНОВ МОЛЛОВ

Тема: Децентрализирана регионална политика – възможност за устойчиво развитие на регионите в България

Научен ръководител: проф., д-р Йордан Христосков, Пловдивски университет «Паисий Хилендарски»

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

За целите на процедурата за присъждане на научната степен „Доктор“ кандидатът Юлиян Моллов е представил общо 11 документа по списък, с което се изчерпват всички необходими информационни източници за оценяване на кандидата и неговия труд, съобразно приложимото законодателство и правилници. Проверката на достоверността и качеството на посочения списък от документи не установи несъответствия и дава възможност за съставяне на пълно и коректно становище по тази процедура.

Познавам докторанта в качеството ми на ръководител на катедра „Икономически науки“. Той притежава солидна академична и практико-приложна подготовка. Създал е качества на задълбочен учен с ясна практическа насоченост на знанията и експертизата си. Участва в научните проекти на катедрата и проявя интерес не само към преподавателската, но и научната дейност. Изключително коректен и етичен млад учен, с умения да работи в екип и при значително служебно натоварване.

2. Актуалност на тематиката

Дисертационният труд се фокусира върху важен икономически проблем, който придобива особена значимост поради достигнатата висока степен на дезинтеграция на регионите. Непоспехите на амбициозните европейски и национални програми за конвергенция на регионите налагат един аналитичен преглед на фундаментите на развитието на регионите и преосмисляне на регионалните политики. Новите приоритети на ЕС свързани, със „Зеления преход“ и дигитализацията правят темата още по-актуална, от гледна точка очакваните ефекти на тези

промени върху икономическото развитие и сближаване на регионите. Регионалните различия все повече се превръщат в пречка на икономическия растеж, причина за недостатъчно използване на ресурсите, застрашително висока външна и вътрешна миграция, нарастваща бедност и маргинализация на не урбанизираните региони.

Всичко това налага едно добро обяснение, което да навирира регионалната политика към ефективни инструменти, които да създадат условия за сближаване на регионите.

3. Познаване на проблема

Проучен е огромен обем научна литература. В дисертационния труд са анализирани няколко теоретични дискусии по основните категории като регионално развитие, децентрализация, устойчиво развитие и други. Теоретичната подготовка на автора несъмнено се допълва и от практическия му опит в областта на регионалното развитие, което разширява приложния потенциал на изследването.

Структурата на дисертационния труд е изградена в класическа форма от три глави в съответствие с целите и задачите на изследването. Обектът, предметът, основната теза и целта са ясно дефинирани. Дефинирана е концепцията за децентрализираната регионална политика в опит да се идентифицират инструменти за нейното операционализиране във фактори, които ще намалят регионалните различия.

Прави впечатление откровения критичен тон на дисертационния труд, на основата на обективни данни и факти, което говори за зрелостта на автора и неговата експертиза в изследвания проблем. Изложението е ясно и разбираемо въпреки сложността на изследваните теории. Цитиранията са коректни.

4. Методика на изследването

Методологията на изследването включва един доста широк комплекс от количествени и качествени методи на изследване, което съответства на комплексността на изследваната тема в контекста на политическата икономия. Сполучливо е избрано нивото на анализа - NUTS2 в ЕС. Въпреки, че прилагането на корелационния, регресионния и клъстерния анализ не дават категорични резултати за зависимостите между избраните групи индикатори, този извод по-скоро подчертава сложността и многофакторната обусловеност на децентрализацията.

В методологическо отношение особено внимание заслужава изследването на конкретен случай (case study), свързан с модела на развитие на град Пловдив, неговия агломерационен ареал и прилежащата Тракия икономическа зона (ТИЗ) чрез децентрализирани политики за привличане на инвестиции в индустриални зони, развитие на културен туризъм и ИТ бизнес.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Научно-приложните резултати от изследването в голямата си част развиват теорията и политиката в областта на регионалната икономика и политическата икономия на регионалното развитие. Предоставени са достатъчно научни аргументи в полза на тезата за ролята на

децентрализацията за устойчивото развитие на регионите, включително за ползите и рисковете от децентрализацията. Дисертационният труд е доста обширно изследване, което има амбицията да обхване изключително сложен комплекс от фактори и измерители на децентрализацията. Изследването на чуждестранния опит допълва и задълбочава анализа. Особена ценност в дисертационния труд е включването на ракурс на „Зеления преход“.

Дисертационният труд отговаря на високите стандарти на академичен труд. Представените приноси моменти на дисертационния труд са добре аргументирани в научния труд. Съгласявам се с така дефинираните от автора приноси, които имат значителен практико-приложен характер. Някои от тях са представени по-скоро като резултати от изследването, отколкото като приноси и в този контекст биха могли да бъдат преформулирани и обобщени.

Приложните приноси биха могли директно да се използват в националната стратегия за регионално развитие.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Авторът е представил три самостоятелни публикации и една в съавторство в престижни издания. Публикациите на автора демонстрират присъствие в академичната и обществена дискусия за необходимостта от децентрализация в развитието на регионите. Запознаването със съдържанието им показва, че те са пряко свързани с темата на дисертационния труд и представят някои от неговите резултати. Тъй като съм участвала в научните конференции, на които бяха представени тези публикации, трябва да се подчертае, че те срещнаха значителен интерес сред научната общност.

Справката с данните за наукометричните показатели показва, че кандидатът надхвърля минималните национални изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „Икономика“.

Дисертационният труд представлява самостоятелно научно изследване. Използваната литература е цитирана коректно. Иновативните идеи и методология ми дават основание да оценя, че не е налице плагиатство.

7. Автореферат

Авторефератът представя коректно дисертационния труд. Изпълнени са изискванията по отношение на обем, съдържание и структура.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Натрупаният богат емпиричен материал и добра методологическа база дава възможност за продължаване и разширяване на научните изследвания по темата. Особен интерес би

представлявало публикуването на анализа на очакваните ефекти на зеления преход върху развитието на регионите и тяхното сближаване.

ВЪПРОСИ:

- В дисертационния труд се изследва както финансовата така и административната децентрализация. Възможно ли е в определени периоди и при асинхронност между двата аспекта на децентрализацията да се получи неблагоприятен ефект върху развитието на регионите ?
- Развитието на регионите не означава ли догонване от страна на по-слабите региони, а при финансова децентрализация, възможно ли е това?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа както научни, така и научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантът Юлиан Елинов Моллов притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Политическа икономика“ като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от оценените по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси. Предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Юлиан Елинов Моллов в област на висше образование: „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. Икономика (Политическа икономика) докторска програма „Политическа икономика“

29.08.2023. г.

Изготвил становището:

(подпис)

Проф., д-р Даниела Бобева